

GENER@T. Programa socioeducatiu per a la prevenció de la violència de gènere en parelles adolescents

Dra. Ainoa Mateos Inchaurreondo

Equip de treball:

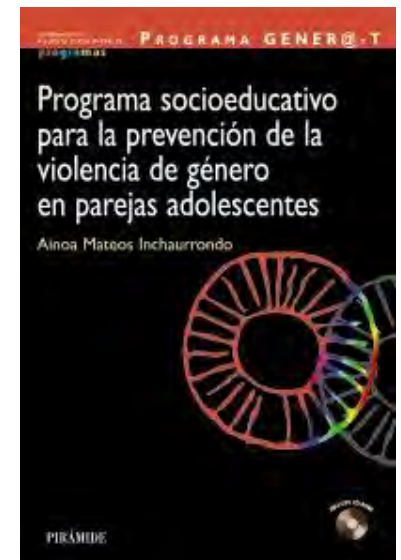
Dra. Ainoa Mateos (coord). Universitat de Barcelona.

Dr. Juan Llanes. Universitat de Barcelona.

Dra. Aida Urrea. Universitat Autònoma de Barcelona.

Sr. Robert Izquierdo. Universitat de Lleida.

Sra. Maria Alba Forné. Universitat de Lleida.

Rellevància del tema

1. Rellevància del tema

"Després d'anys d'avenços en igualtat, els experts alerten que falla l'educació i que **segueix dominant una visió romàntica de l'amor** en la qual les noies ho aguanten tot, seduïdes per una figura dominant i protectora. Segons els sociòlegs, els adolescents se saben la teoria i **racionalment rebutgen la violència**, però alerten que **el nivell de masclisme és massa elevat** per a una generació que ha crescut en el Segle XXI " (Observatori de la violència de gènere, 2013)¹

Als centres, com en altres contextos socioeducatius, es dona una gran **diversitat de formes de relacionar-nos** els uns amb els altres. Entre aquestes relacions, es troben les relacions de gènere. Cal procurar i donar eines per a una bona **conciliació de gèneres**.

¹Font: <http://sociologos.com/2013/07/31/la-violencia-machista-sobrevive-en-los-jovenes/>

1. Rellevància del tema

La violència de gènere en parelles joves es diferencia d'altres formes de violència en etapes adultes en tant que es presenta d'una forma molt subtil, en estadis molt inicials i amb una aparença benèvola.

“Vaig pensar que la gelosia era una prova d'amor”

Una afirmació amb la que estan d'acord el 33,5% dels nois i el 29,3% de les noies (Ministeri d'Igualtat, 2010)

L'estudi Voces (Ruiz, 2016) aporta resultats significatius per a la prevenció:

- **L'agressió es va donar al mes d'iniciar la relació.** El 51% de les víctimes **no era conscient**
- El 100% de les noies va patir **assetjament sexual** (pràctiques no desitjades com a prova d'amor)
- **Els patrons de maltractament** es situa **al mes o menys de 6 mesos de relació.**

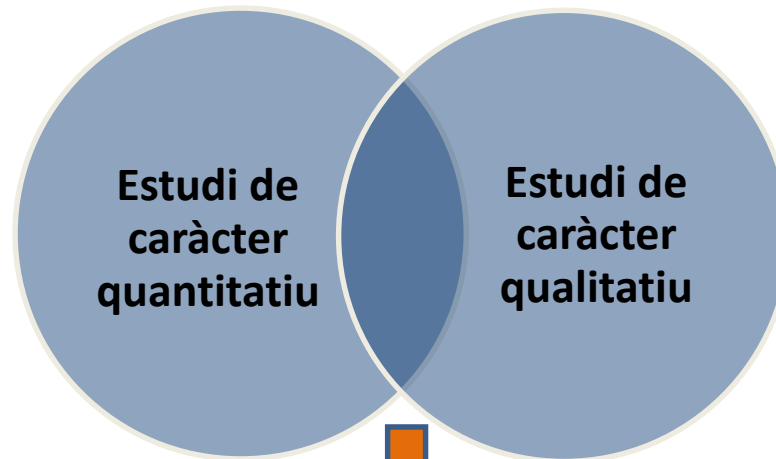
Antecedents del programa

2. Antecedents del programa

El programa és el producte final d'una investigació diagnòstica multi-mètode amb 701 adolescents.

Adolescents:
• Escala d'actitud (701)

Adolescents:

- Anàlisi de casos (701)
- Grups de discussió (10)

Professorat:

- Entrevistes informals

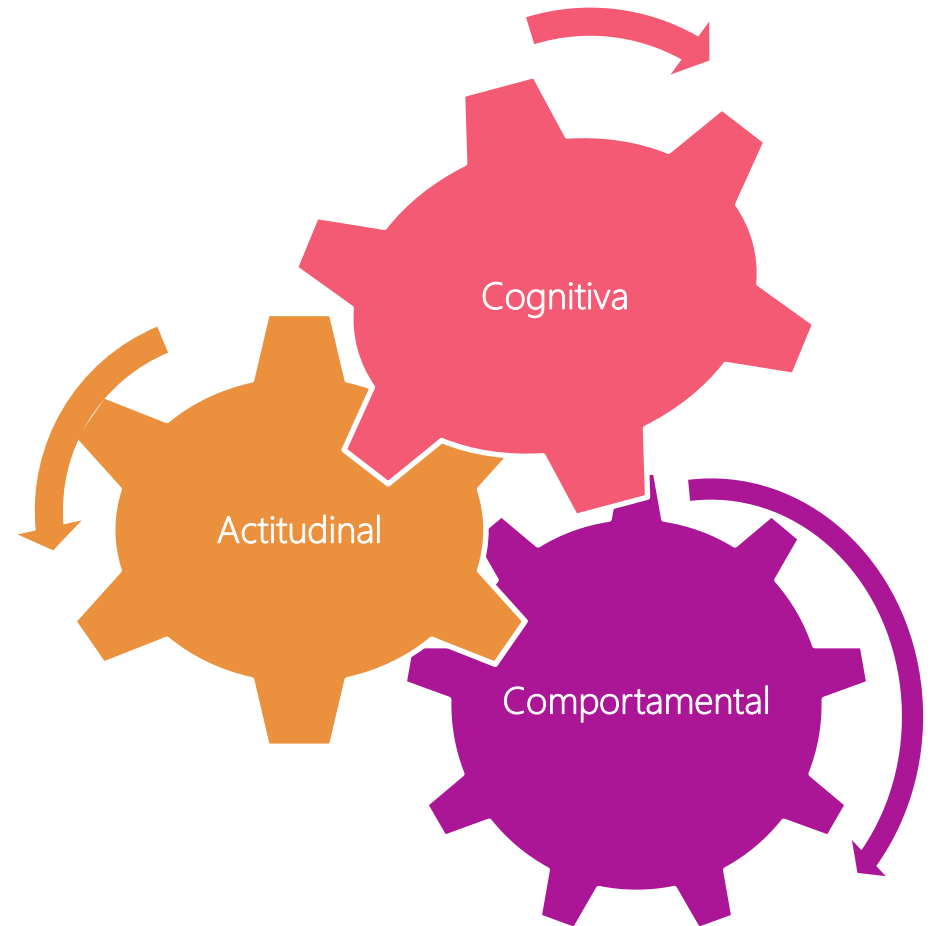
Complementació metodològica

Triangulació de mètode, dades i informants

2. Antecedents del programa. Objectius de la investigació

---

1. Identificar les necessitats d'acció socioeducativa per prevenir la violència de gènere en adolescents
2. Dissenyar un programa socioeducatiu per a la prevenció de la violència de gènere en parelles adolescents.

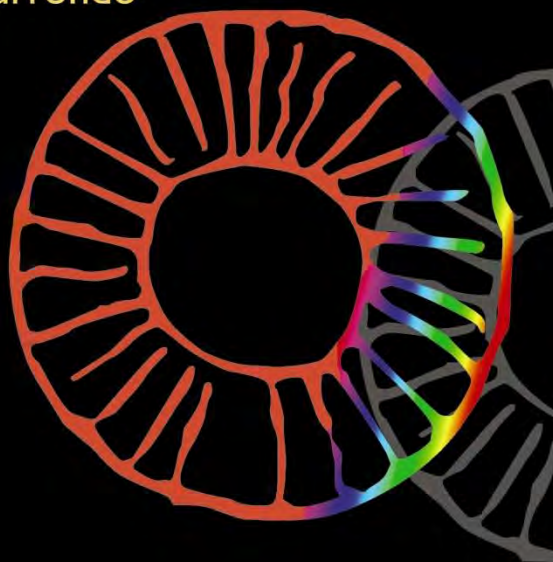

Presentació del programa

Programa socioeducativo para la prevención de la violencia de género en parejas adolescentes

Ainoa Mateos Inchaurreondo

INCLUYE CD-ROM

3. El programa. Objectius generals

Dimensió cognitiva

- 1) Identificar les situacions de violència de gènere, especialment, en les relacions de parella joves.

Dimensió actitudinal-emocional:

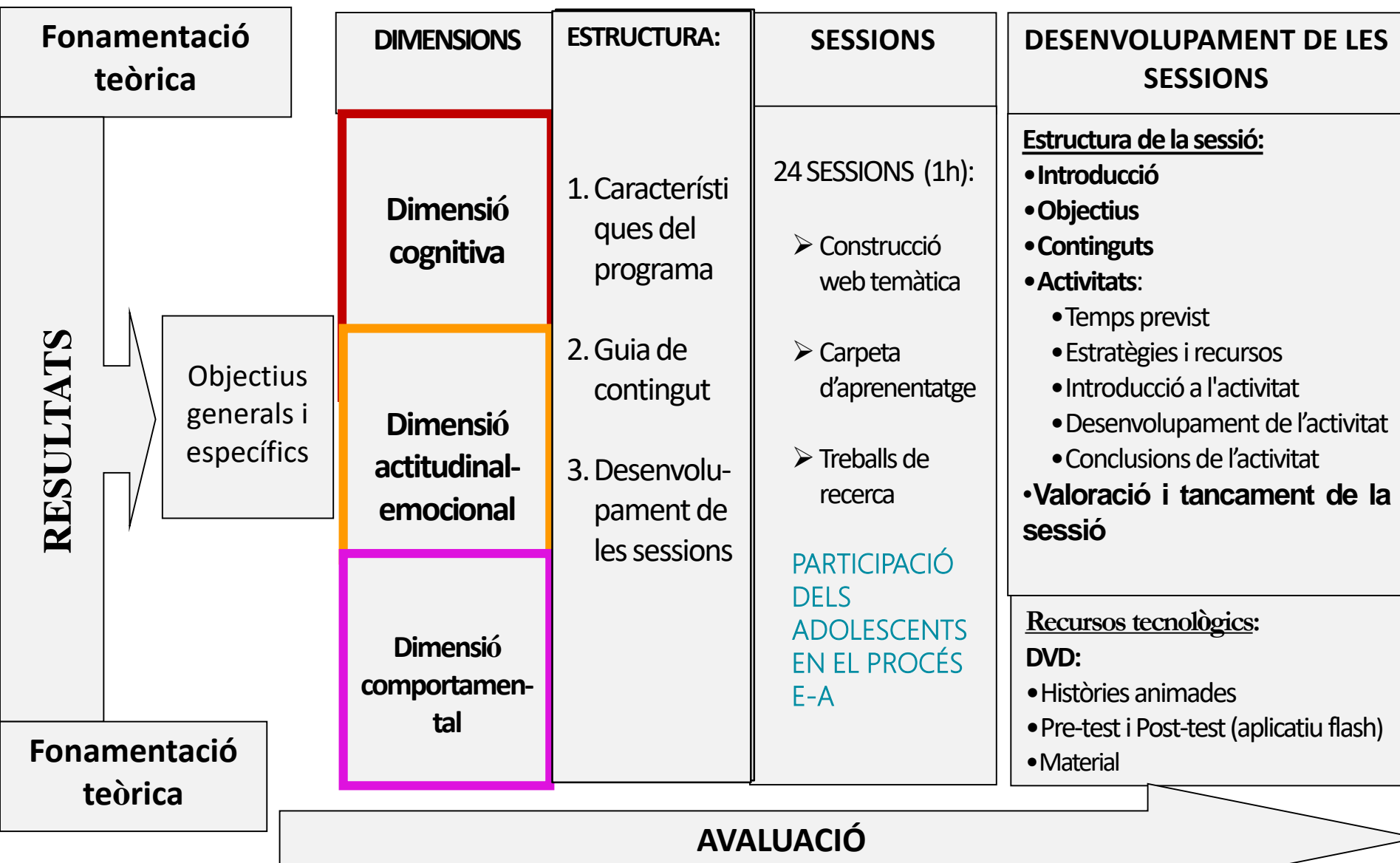
- 2) Integrar actituds de tolerància zero davant la violència de gènere.

Dimensió comportamental:

- 3) Adequar l'ajustament comportamental en las relacions de parella.

3. El programa. Estructura

MODEL DE SUPORT SOCIAL

3. El programa. **Continguts**

Dimensió cognitiva

1. Els Drets Humans, la Constitució Espanyola i la Llei Orgànica 1/2004 de Mesures de Protecció Integral contra la Violència de Gènere.
2. La violència de gènere i les seves diferents formes.
3. La incidència de la violència de gènere.
4. Els factors de risc i de protecció en violència de gènere en la parella.
5. Els recursos existents per a l'atenció de les dones i les víctimes de violència de gènere.
6. El gènere i la cultura:
  - La socialització de gènere.
  - El patriarcat i el sexisme.
  - Els estereotips i els rols tradicionals de gènere.
7. La igualtat versus desigualtat de gènere en diferents àmbits: familiar, laboral, social, polític, etc.

3. El programa. Continguts

Dimensió actitudinal-emocional

8. Els mites, l'amor i la violència:

- Els estereotips de gènere i la violència.
- L'ideal de l'amor romàntic.
- Els mites al voltant de la violència de gènere.

9. La violència de gènere i els adolescents.

10. L'expressió emocional:

- L'amor, la passió i la violència.

11. El «bon tracte» com a model alternatiu al «mal tracte».

Dimensió comportamental

12. La resolució de conflictes.

13. L'autoestima.

14. L'autoafirmació dels drets propis.

15. Les habilitats socials i comunicatives.

3. El programa. Estratègies i tècniques didàctiques

- **Recerques***.
- Exercicis de paper i llapis (treball individual).
- Treball en grup:
  - Treball en grup gran.
  - Treball en petits grups.
- Exposició del professorat (molt puntual) i l'alumnat (**aprenentatge entre iguals**)*.
- **Anàlisi de vídeos.**
- Anàlisi de casos (situacions , cançons, etc.).
- Expressió artística (collage , mural, etc.) .
- **Històries animades.**
- Discussió dirigida.
- Pluja d'idees.
- Joc de rol.

Carpeta d'aprenentatge

Web temàtica (bloc)

Beneficis de la implementació del programa

4. Beneficis de la implementació del programa

CENTRE

- Millora el clima escolar
- Afavoreix actituds de tolerància zero vers la violència
- Promociona activitats que afavoreixen el desenvolupament positiu dels adolescents
- Dona resposta a una necessitat social actual
- Les intervencions mantingudes en el temps generen resultats més positius que les accions puntuals.

PROFESSORAT

- Participa en una experiència innovadora.
- El professorat té l'oportunitat d'especialitzar-se en la temàtica amb la guia de contingut.
- El rol del professor/a al programa com a dinamitzador/a possibilita un clima afavoridor per a treballar aquesta temàtica.

4. Beneficis de la implementació del programa

ALUMNAT

- Participen en un programa sobre violència de gènere que s'ha dissenyat i desenvolupat amb les aportacions metodològiques d'altres adolescents.
- Identifiquen situacions de violència de gènere, especialment, en les relacions de parella joves.
- Integren actituds de tolerància zero davant la violència de gènere i/o altres formes de violència.
- Ajusten els seus comportaments en les relacions de parella.
- S'apoderen i augmenten la seva autonomia a partir de l'elaboració de la web. Producte que decideixen i fan ells.
- Participen, decideixen i incideixen en temes que els afecten.
- Aprenen entre iguals.

Publicacions relatives al programa

Mateos, A. (2013). *Programa GENER@T. Programa socioeducativo para la prevención de la violencia de género en parejas adolescentes*. 2013. Madrid: Ediciones Pirámide. Más información disponible en: <http://www.edicionespiramide.es/libro.php?id=3277262>

Mateos, A., Amorós, P., Pastor, C., Cojocarú, D. (2013). PROGRAMA GENER@T: Social Educational Programme for the Prevention of Dating Violence among Adolescents *Revista de Cercetare si Interventie Sociala* ,41, 163-175.

Mateos Inchaurredo, A. (2012) Reseña de tesis doctoral: Necesidades socioeducativas en la adolescencia sobre la violencia de género: Propuesta educativa. [En línea] REIRE, Revista d'Innovació i Recerca en Educació, Vol. 5, núm. 1, enero 2012, 171-175. Accesible en: <http://www.raco.cat/index.php/REIRE>

Gràcies per la vostra atenció

Dra. Ainoa Mateos

Universitat de Barcelona
Facultat d'Educació
Grup de recerca GRISIJ

amateos@ub.edu
www.ub.edu/grisij